

Výročie narodenia Ivana Mistríka

Slovenský herec Ivan Mistrík (1935 – 1982), ktorý svoj výnimočný talent uplatnil vo filmoch, na televíznej obrazovke, v divadle i za rozhlasovým mikrofónom, by sa v októbri tohto roku dožil veku 70 rokov. Počas svojho života vytvoril desiatky už legendárnych postáv, príznačných svojím vyhraneným charakterom. Spolupracoval s mnohými režisérmi, predovšetkým s Martinom Hollým a Petrom Solanom. Svojou osobnosťou a hereckým zjavom výrazne ovplyvnil slovenské herectvo.

Ivan Mistrík sa narodil 15. októbra 1935 v Bratislave. Svoju hereckú cestu začínal už ako dieťa v Detskej rozhlasovej družine. Stretnutia v rozhlase spôsobili, že sa prirodzene stále častejšie objavoval po boku svojich dospelých kolegov v detských postavách aj v divadle. Po absolvovaní Štátneho hereckého konzervatória v Bratislave v rokoch 1950 – 1951 pôsobil v Dedinskom divadle (1951 – 1952), neskôr v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene (1952 – 1953), na Novej scéne v Bratislave (1953 – 1966) a od roku 1966 až do svojej tragickej smrti v roku 1982 bol stálym členom činohry SND.

Vo filme debutoval Ivan Mistrík ako pätnásťročný v snímke *Kozie mlieko* (1950). Prvé zásadné role dostal v 60-tych rokoch v českých filmoch *Romeo, Julie a tma* (1959) Jiřího Weissa a *Vyšší princip* (1960) Jiřího Krejčíka, hoci významnú príležitosť stvárniť dramatickú postavu mu poskytol už režisér Paľo Bielik vo filme *Štyridsaťštyri* (1957). Odvtedy bol Ivan Mistrík obsadzovaný do vnútorne zložitých a psychologizovaných postáv vo filmoch mnohých režisérov rovnako v kolibských, ako aj barrandovských produkciách. Najužšie spolupracoval s Martinom Hollým, medzi ich najlepšie diela patria okrem televízneho filmu *Balada o siedmich obesených* (1968) aj dva filmy, príbehy troch kamarátov odohrávajúce sa v prostredí Vysokých Tatier *Medená veža* (1970) a *Orlie pierko* (1971). Počas svojho hereckého života postupne vytvoril neopakovateľný typ ľudsky zrelého, názorovo vykryštalizovaného „mistríkovského“ hrdinu v žánrovo rôznorodých postavách.

Do konca roka sa na náš knižný trh dostane monografická kniha o Ivanovi Mistríkovi. Vydáva ju občianske združenie Mediálny inštitút v úzkej spolupráci so Slovenským filmovým ústavom (SFÚ) a Divadelným ústavom (DÚ). Publikácia pozostáva zo životopisného príbehu o Ivanovi Mistríkovi, ktorý na základe spomienok žijúcich priateľov a kolegov a existujúcej dokumentácie napísali mladí publicisti Martina Skúpa a Richard Pupala. Druhá časť knihy je venovaná Mistríkovej hereckej tvorbe. Jeho bohatú divadelnú prácu hodnotia teatrologovia Vladimír Štefko a Ján Jaborník a ku kľúčovým rolám sa vo svojej štúdii vracia filmový historik Vladimír Mlčoušek. Čitatelia sa môžu tešiť aj na bohatý fotografický materiál a bibliografickú prílohu.

Výber z filmografie: 1957 – *Štyridsaťštyri* (r. P. Bielik), 1958 – *Šťastie príde v nedeľu* (r. J. Lacko), 1959 – *Romeo, Julie a tma* (r. J. Weiss), 1960 – *Vyšší princip* (r. J. Krejčík), 1963 – *Tvár v okne* (r. P. Solan), 1965 – *Smrť prichádza v daždi* (A. Lettrich), 1970 – *Medená veža* (r. M. Hollý), 1971 – *Orlie pierko* (r. M. Hollý), 1979 – *A pobežím až na kraj sveta* (r. P. Solan), 1981 – *Pomocník* (r. Z. Záhon), 1982 – *Tušenie* (r. P. Solan)